

אני, ואוהבים לאכול את האוכל שלי. ביום ראשון בשעה חמש אני מבשלת ארוחה בבית שלי. אולי מרק וגם גבינה, סלט פרות או גלידה. אתה יכול לבוא בלי פרחים, בלי מתנה, עם האישה או עם החברה. להתראות".

כך היא אומרת והולכת.

כל השבוע חושבת החסידה איך לבשל ארוחה טעימה, אבל היא גם חושבת איך "לשלם"⁸ לשועל על המרק בצלחת השטוחה.

ביום ראשון בדיוק בחמש בא השועל לבית של החסידה.

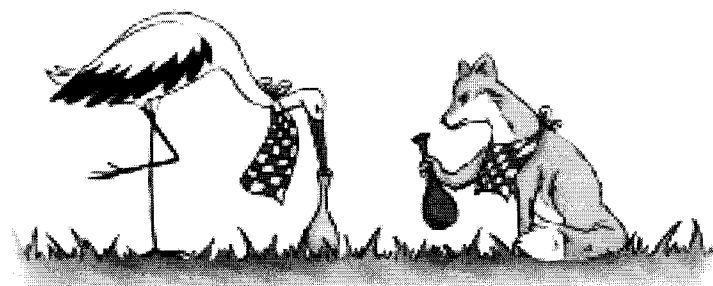
"שלום חסידה!" הוא אומר. על הכיסא הוא יושב, ועל הארוחה הוא חושב. הוא רעב, רעב, רעב... והריח... ריח של מרק חם עם ירקות, ריח של פרות וגם של עוגות. "איזו ארוחה אני מקבל בפשיל"⁹ קצת מרק... אני חכם והחסידה טיפשה", חושב השועל.

החסידה מהמטבח באה, ועל השולחן שמה מרק, כוס¹⁰ יין לבן, סלט חסה וגם עוגה, גלידה ועוד דברים טובים ומתוקים, דברים שכמעט לא רואים.

אבל מה? הכול הכול בצלחות עמוקות¹¹ כמו כוסות. רק חסידות יכולות לאכול מצלחות כל כך עמוקות. רק לחסידות יש מקור ארוך...

"בתיאבון"¹², אומרת החסידה לשועל, והיא אוכלת ולא שואלת למה השועל לא אוכל.

"המרק מצוין", אומרת החסידה, "והסלט... מממ...". כך אוכלת החסידה את כל הארוחה, מדברת, מספרת,

השועל¹ והחסידה²

יום אחד שועל נחמד מזמין לארוחה את גברת חסידה.

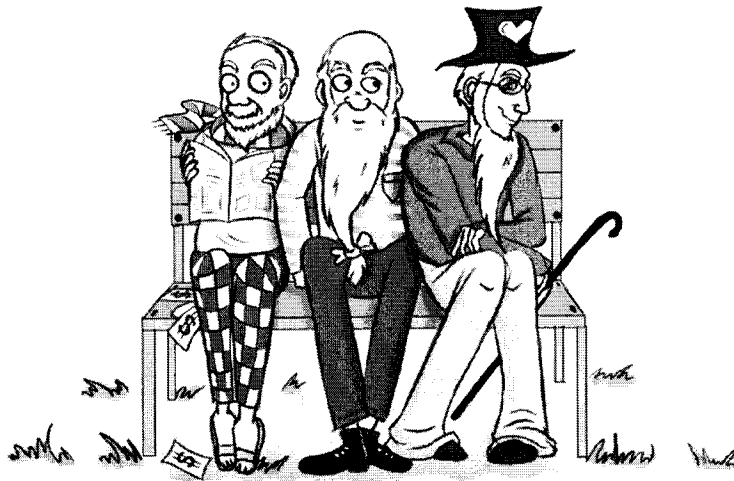
ארוחה?! לא באמת: רק מרק, בלי ירקות, בלי פרות, בלי מלח או סוכר, רק מרק חם בצלחת³ שטוחה⁴. אבל איך יכולה החסידה לאכול מרק? המקור⁵ שלה כל כך ארוך⁶!

והשועל? הוא אוכל ואוכל וברגע אחד את המרק גומר, ולא שואל מה אומרת החסידה על המרק ועל הארוחה.

החסידה כועסת מאוד. אחרי כמה דקות היא אומרת:

"חבר שועל, גם אני יודעת לבשל!⁷ כולם יודעים מי

על דיאָטאָ לאַ חושבת. והשועל הרעב הביתה חוזר,
לא שר, לא רוקד, רק חושב וחושב, מי חכם ומי
טיפש.
(לפי משלי לה פונטיין)

עוֹשֶׁר¹, הַצִּלְחָה² או אהבה?

אישה אחת רואה שלושה אנשים עם זקן לבן ארוך
יושבים על יד הבית שלה. היא אומרת להם: "אני לא
יודעת מי אתם, אבל אתם בטח רעבים. אני מזמינה
אתכם לארוחה".

"תודה רבה", הם אומרים, "אבל אנחנו לא יכולים
להיפגש³ ביחד אל הבית".
"למה?" שואלת האישה.

אומר אחד הזקנים: "לחברים שלי קוראים⁴ 'עוֹשֶׁר'
ו'הצִלְחָה', ולי קוראים 'אהבה'. רק אחד יכול להיכנס
לבית שלכם. את צריכה לדבר עם הבעל שלך ולראות
את מי אתם רוצים להזמין".

- 1 שועל - fox
- 2 חסידה - stork
- 3 צלחת - plate
- 4 שטוחה (שטוח) - flat
- 5 מקור - beak
- 6 ארוך - long
- 7 לבשל, מבשל - cook
- 8 "לשלם", "משלם" - revenge
- 9 בשביל - for
- 10 כוס - glass
- 11 עמוקות (עמוק) - deep
- 12 בתיאבון - bon appetit

הנערה והרַבִּנִּית¹

כל יום חמישי באה לבית של הרב נערה צעירה. היא עוזרת לרבנית. היא מבשלת אוכל למשפחה, ועושה את כל העבודות הקשות בבית. כל היום היא עובדת. היא לא מדברת, לא אוכלת, לא שותה, לא נחה, רק עובדת ועובדת מהבוקר עד הערב. יום אחד רואה הרבנית את הצלחת היפה והיקרה² שלה שבִּנְרָה³. היא אומרת: "אוי ואבוי, מי שִׁבְרָה⁴ את הצלחת היפה והיקרה שלי?"

נכנסת האישה הביתה ומספרת לבעל שלה על הזקנים שיושבים בחוץ. הבעל והאישה חושבים את מי להזמין:

"אולי להזמין את 'עושר'? אנחנו רוצים הרבה

כסף... ואולי את 'הצלחה'..."

הבת הצעירה שומעת את ההורים שלה ואומרת:

"אנחנו צריכים להזמין רק את 'אהבה', אני רוצה

בית עם הרבה אהבה!"

אומרת האישה לזקנים: "אנחנו מזמינים את

'אהבה'!"

נכנס 'אהבה' הביתה, ואז... נכנסים גם 'עושר' ו'הצלחה'.

"אתם אנשים חכמים", אומרים 'עושר' ו'הצלחה'.

"אתם מזמינים את 'אהבה', ואנחנו הולכים אַחֲרֵי⁵

'אהבה' לכל מקום!! כי בכל מקום שיש אהבה, יש

גם עושר והצלחה!!"

(לפי בני ישראל)

1 עושר – wealth

2 הצלחה – success

3 להיכנס, נכנס – enter, go in

4 קוראים, לקרוא – are called

5 אחרי – behind, after (הולך אחרי – follow)

לאכול, בלי לשתות, בלי לנוח – היא לא יודעת לדבר, היא ענייה, ואין לה עזרה. אני צריך לעזור לה."

(סיפור עם חסידי)

- 1 רבנית – האישה של הרב, rabbi's wife, rebbetzen
- 2 יקרה (יקר) – expensive
- 3 שבורה (שבור) – broken
- 4 שבר, לשבור – break
- 5 בית משפט – law court
- 6 שופט – judge
- 7 מוקדם – early
- 8 כאשר – when, while
- 9 עזרה – help

הנערה הצעירה לא אומרת שום דבר.
 "למה את לא מדברת?" שואלת הרבנית את הנערה הצעירה.

"אני לא יודעת על מה את מדברת", אומרת הצעירה בשקט. "אני לא שוכרת צלחות, אני רק עובדת!"
 "את צריכה לשלם בשביל הצלחת!" אומרת הרבנית לנערה.

"אין לי כסף לשלם, ואני גם לא צריכה לשלם", עונה הנערה.

הולכת הרבנית לבית המשפט⁵. בבית המשפט היא אומרת לשופט⁶: "הנערה שעובדת בבית שלי שברה את הצלחת היפה והיקרה שלי, והיא לא רוצה לשלם בשביל הצלחת".

השופט מזמין את הנערה לבוא לבית המשפט. הוא רוצה לשמוע מה היא אומרת.

ביום המשפט קם הרב מוקדם⁷ בבוקר, מתרחץ ולובש את הבגדים היפים שלו, את בגדי השבת.
 פֶּאֶשֶׁר⁸ רואה הרבנית את הרב לובש את בגדי השבת, היא שואלת:

"למה אתה לובש את בגדי השבת?! לאן אתה הולך?"

"אני הולך לבית המשפט".

"אני לא צריכה עֲזָרָה⁹ בבית המשפט", אומרת הרבנית.
 "אני יודעת מה להגיד".

"את בטח יודעת לדבר עם שופטים", אומר הרב לרבנית, "אבל הנערה שעובדת בבית שלנו בלי

חושב השועל: "איך אני יכול לקחת את הגבינה מהעורב? הוא למעלה על העץ, ואני למטה על האדמה..."

השועל פותח את הפה ואומר לעורב: "עורב יקר, עורב חבר, אתה כל כך יפה, אתה כל כך חזק וגדול, אבל חבל, חבל מאוד שאתה לא יודע לשיר וגם לרקוד..."

חושב העורב: "מממ... אני יפה, אפילו השועל אומר. אני חזק, ויש לי גוף נהדר⁵. לרקוד אני יודע, גם לשיר, באמת!"

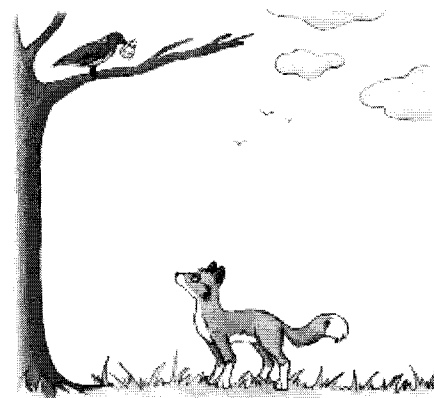
העורב פותח את הפה לשיר... וכאֲתוֹ רָגַע⁶ נופלת הגבינה מִהֶפֶה של העורב "היפה" לתוך הפה של השועל החכם. אומר השועל לעורב:

"עורב טיפש, אתה אולי יפה, אבל שְׂכָל⁷ בראש שלך – אין".

(לפי משלי לה פונטיין)

- 1 עף, לעוף – fly
- 2 למעלה – up
- 3 פתאום – suddenly
- 4 למטה – down below
- 5 נהדר – wonderful
- 6 באותו רגע – at the very moment
- 7 שכל – intelligence

העורב והגבינה

כל בוקר עָף¹ העורב לחפש אוכל. הוא עף מעץ לעץ, מבית לבית ומחפש משהו טעים, כמו עוגה קטנה או לחם וגבינה.

בוקר אחד – איזה כיף! – העורב מוצא גבינה בגינה. הוא לוקח את הגבינה במקור, עף לְמַעְלָה² למעלה – ועומד על עץ גבוה מאוד.

על העץ הוא יכול לשבת ואת הגבינה לאכול בשקט. ופתאום³, מה רואות העיניים? שם לְמַטָּה⁴, מתחת לעץ – רגליים של שועל קטן ורעב.

השועל רעב מאוד. כל הבוקר הוא מחפש משהו לאכול. הוא מחפש ומחפש, אבל שום דבר הוא לא מוצא. מסתכל השועל למעלה, ושם הוא רואה גבינה לבנה במקור של העורב.

שוב יש אור בעולם

במיתולוגיה¹ של יפן יש אח ואחות. האח הוא אֵל הכוח² והאחות היא אֵלַת האור³. יום אחד אל הכוח רָבַע⁴ עם אלת האור, ואמר לה דברים קשים. אלת האור עצובה מאוד ואין לה כוח. "אני הולכת לגור במְעָרָה⁵, ואני לא רוצה לראות אף אחד!" היא אומרת. אלת האור הולכת למערה ומאֹתוֹ רָגַע⁶ אין אור בעולם. אנשים לא רואים מה הם אוכלים, והם לא רואים מה הם שותים. הם לא עובדים, כי הם חושבים

שזה לילה. אין עבודה, אין טיולים וכולם עצובים מאוד.

הולכים האנשים החכמים למערה, ואומרים לאלת האור:

"אולי את רוצה קצת כוח? אנחנו יכולים לתת לך כוח! אם יש לך כוח, את יכולה לחזור הביתה".

"לא, אני לא רוצה כוח, אני לא רוצה לגור במקום אחר. אני רוצה לגור רק כאן, במערה! אולי אין לי כוח, אבל פה אני שמחה".

האנשים חושבים וחושבים מה הם יכולים להגיד לאלת האור.

"אולי את רוצה בגדים יפים? אנחנו יכולים לתת לך בגדים יפים".

"בגדים יפים?!" אומרת אלת האור, "במערה לא רואים שום דבר. אני לא רוצה בגדים. אני רוצה רק שקט!"

שוב חושבים האנשים ובסוף הם אומרים לאלת האור:

"אולי את רוצה מְרָאָה? אנחנו יכולים לתת לך מראה".

"מראה?!" שואלת אלת האור. היא לוקחת את המראה, ואז היא רואה הרבה אור. אור יפה.

"מאין כל האור הזה?" היא שואלת. "גם אני רוצה לחיות באור כזה!"

אומרים האנשים: "אין אור כזה במערה. יש אור כזה רק בחוץ!"

השועל והפָּרִים¹

"אני שועל רעב, כל הלילה אני מִסְתַּכֵּב², מחפש אוכל ולא מוצא. פתאום כרם אני רואה, כרם עם עֲנָבִים³ ירוקים ואדומים, גדולים ומתוקים, כמה הם טעימים! אנשים עושים מהם יין, וזה טעים יותר ממים. עכשיו לכרם אני נכנס, אבל... אוי ואבוי, יש בעיה: מִסְכֵּיב⁴ לכרם יש חומה גבוהה. איך נכנסים? מסביב לחומה אני הולך, חושב כל הזמן איך להיכנס, והנה חור אני רואה. אבל החור כל כך קטן, מי יכול להיכנס מכאן?! אני שועל שמן, לא רזה, איך אני יכול להיכנס...? אולי אני יכול לא לאכול שלושה ימים, להיות רזה, פָּחוּת⁵ כמה קילוגרמים, זה לא קל, זה קשה, אבל אני יכול לעשות את זה!" ובאמת אחרי שלושה ימים, הגוף שלו רזה בכמה

אלת האור עֹזֶבֶת⁷ את המערה וחוזרת לעולם הגדול.
היא כָּבֵר⁸ לֹא עֲצוּכָה, ושוב יש אור גדול בעולם.
(סיפר תלמיד מיפן)

- 1 מיתולוגיה – mythology
- 2 אל הכוח – the god of strength (כוח – strength)
- 3 אלת האור – the goddess of light
- 4 רב, לריב – quarrel
- 5 מערה – cave
- 6 מאותו רגע – from that moment
- 7 עֹזֶבֶת, לעזוב – leave
- 8 כבר לא – no longer

קילוגרמים. עכשיו הוא בכרם, אוכל ואוכל ולא מפסיק, כבר כמה ימים או שבוע, הוא באמת לא יודע. הוא רק אוכל ואוכל ושוכח⁶ שצריך גם לצאת⁷ משם. אבל איך הוא יכול לצאת? מסביב לכרם יש חומה גבוהה.

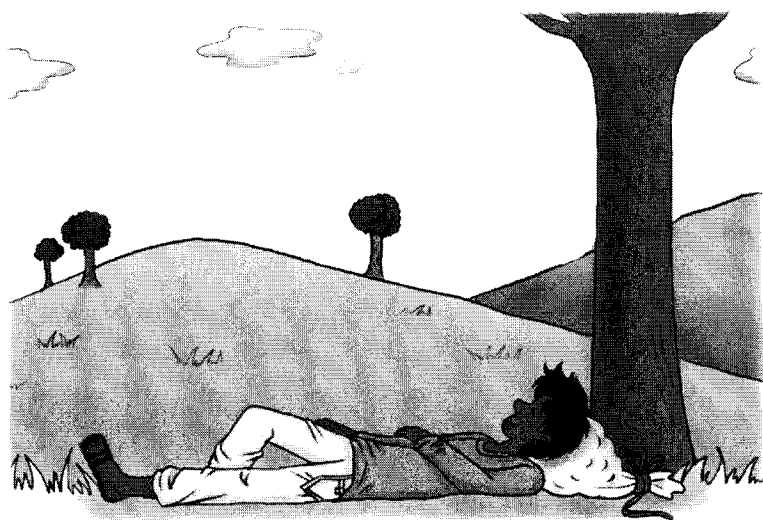
חשב השועל: "החור כל כך קטן, ואני עכשיו שועל שמן, לא רזה, איך אני יכול לצאת? איך, איך, איך... אני צריך לא לאכול במשך⁸ שלושה ימים, להיות רזה, פחות כמה קילוגרמים, זה לא קל, זה קשה, אבל אני יכול לעשות את זה..."

ובאמת, אחרי כמה ימים, השועל שוב רזה, שוב הוא בחוץ, אבל הוא לא יכול לזוז⁹, הוא חלש¹⁰ ורעב, וכל הזמן רק על אוכל הוא חושב...

(לפי משלי אזופוס)

1	כרם - vineyard
2	מסתובב, להסתובב - walk around
3	ענבים - grapes
4	מסביב - around
5	פחות - less
6	שוכח, לשכוח - forget
7	לצאת, יוצא - go out
8	במשך - during
9	לזוז, זז - move
10	חלש - weak

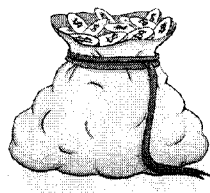

סיפור עם מאתיופיה

איכר² אחד הלך לשוק לקנות ירקות ופרות. בדרך הוא היה עייף³ וישב לנוח מתחת⁴ לעץ גבוה. מתחת לראש הוא שם את שקית⁵ הכסף שלו ונרדם⁶. הוא ישן וחלם שהוא קונה הרבה ירקות ופרות, ואחר כך מוכר אותם בכפר שלו, ומקבל הרבה כסף, ובכסף הוא קונה...

אחרי כמה שעות הוא קם, והלך לשוק. כאשר היה כבר קרוב לשוק, הוא חיפש את שקית הכסף שלו.

השקית לא יבוא¹⁰ במשך שלושה חודשים לבקש את
השקית שלו – הכסף שלך".
(סיפור עם)

1	סיפור עם – folk tale
2	איכר – peasant
3	עייף – tired
4	מתחת – under
5	שקית – bag
6	נרדם – fall asleep
7	חזר, לחזור – return
8	מלך – king
9	להמשיך, ממשיך – continue
10	יבוא, לבוא – will come

"אוי ואבוי! איפה השקית שלי?... בטח שכחתי אותה
מתחת לעץ", חשב האיכר, וחזר⁷ מיד לחפש את
השקית.

אחרי חצי שעה פגש איש אחד. "לאן אתה רץ כל
כך מהר?" שאל האיש.

"השקית שלי... מתחת לעץ... כל הכסף שלי..." ענה
האיכר.

"הנה השקית! הנה הכסף! מאה שקלים – לא
פחות ולא יותר!" אמר האיש ונתן לאיכר את
שקית הכסף שלו. לקח האיכר את השקית בלי
להגיד תודה, הסתכל וראה שיש בשקית באמת מאה
שקלים.

אחרי כמה רגעים הוא אמר: "בשקית שלי היו
אלף שקלים. איפה כל הכסף שלי? אתה לקחת
את הכסף שלי! אתה צריך להחזיר לי את מה
שלקחת!"

"אני?! אני לא לקחתי שום דבר! בשקית היו רק מאה
שקלים", אמר האיש.

כך רבו שניהם הרבה זמן. בסוף הם הלכו אל
המלך⁸.

שמע המלך את שניהם ולא ידע למי להאמין. חשב
וחשב ובסוף אמר לאיכר:

"זאת לא השקית שלך! זאת שקית של מישהו אחר.
אתה צריך להמשיך⁹ לחפש את השקית שלך!" ולאיש
השני הוא אמר:

"אתה יכול לקחת את השקית שמצאת. ואם בעל

באותו יום נכנסה הארנבת לביצה⁴ והתלכלכה⁵ מאוד.

"למה את מלוכלכת כל כך?" שאל מלך החיות את הארנבת.

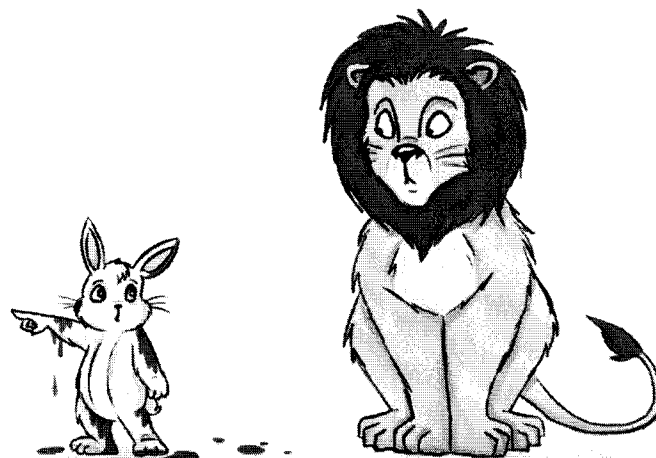
"אדוני המלך⁶", אמרה הארנבת, "בדרך לכאן פגשתי אריה גדול וחזק, וגם הוא רוצה לאכול כל יום ארנבת לארוחת הצהריים. הוא כמעט תפס⁷ אותי..."
 "מי הוא? איפה הוא גר?" כעס מלך החיות.
 לקחה הארנבת את האריה אל בור⁸ מים עמוק ואמרה לו:

"כאן, בבור הזה!"

קפץ⁹ האריה לתוך הבור, ובא שלום לכל הארנבות.
 (סיפור עם הודי)

1	חיות (חיה) – animals
2	ארנבת – rabbit
3	הגיע, להגיע – arrive, come
4	ביצה – swamp
5	התלכלכה, להתלכלך – become dirty
6	אדוני המלך – your majesty
7	תפס, לתפוס – catch
8	בור – pit
9	קפץ, לקפוץ – jump

מלך החיות והארנבת² החכמה

יום אחד אמר מלך החיות: "אני אוהב בשר ארנבות! מעכשיו כל יום אני רוצה לאכול ארנבת אחת". הארנבות לא ידעו מה לעשות. הן לא רצו למות. אבל המלך הוא מלך, וצריך לעשות כל מה שהוא אומר.

יום אחד הגיע³ הזמן של ארנבת אחת קטנה להיות ארוחת הצהריים של מלך החיות.
 חשבה הארנבת: "אני לא רוצה להיות ארוחת הצהריים של המלך. אני לא רוצה למות!"

"הגרזן הזה שלך?"
 "לא", אמר האיש העצוב, "הגרזן הזה לא שלי".
 נכנס הגמד למים בפעם השנייה וחזר עם גרזן
 מכסף⁶:

"זה הגרזן שלך?"
 "לא", אמר האיש, "זה לא הגרזן שלי".
 נכנס הגמד למים בפעם השלישית, וחזר עם גרזן
 פשוט⁷:

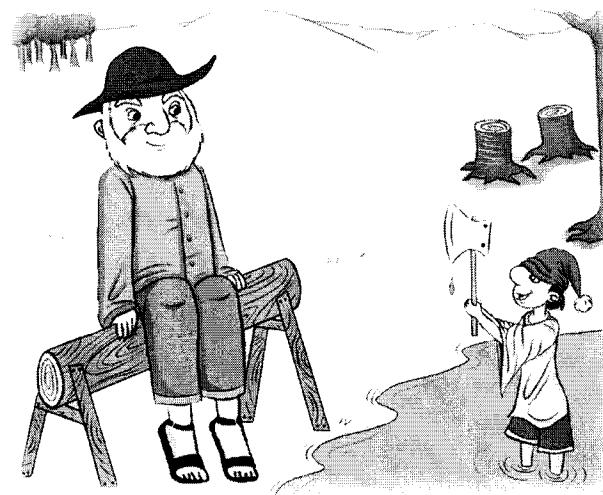
"זה הגרזן שלך?"
 "כן", אמר האיש, "זה הגרזן שלי". שמח האיש מאוד
 וגם הגמד שמח מאוד.

"טוב שיש אנשים ישרים⁸ בעולם", אמר הגמד לאיש,
 "אתה איש טוב וישר, ואני נותן לך שלושה גרזינים:
 גרזן פשוט, גרזן מכסף וגרזן מזהב".
 (סיפור עם)

איש -

1	יער - forest
2	לחתוך, חותך - cut
3	גרזן - axe
4	גמד - dwarf
5	זהב - gold
6	כסף - silver
7	פשוט - simple
8	ישרים (ישר) - honest

הסיפור על איש היער¹

איש אחד הלך ליער לחתוך² עצים. הוא עבר ליד
 הנהר. פתאום נפל הגרזן³ שלו למים.

בכה האיש: "אוי! הגרזן חשוב לי מאוד מאוד. בלי
 גרזן אין עצים, ובלי עצים אין כסף. ובלי כסף אין
 אוכל למשפחה..."

פתאום הוא ראה גמד⁴. שאל הגמד את האיש
 העצוב:

"למה אתה עצוב?"

"הגרזן שלי נפל למים. עכשיו אין לי גרזן, ואין לי
 עצים".

"אין בעיה", אמר הגמד לאיש. הוא נכנס למים וחזר
 עם גרזן מזהב⁵:

סיר 'יפה' כל כך? הסיר שלך 'יפה' כל כך... זה סיר של מלכים... זו מתנה 'יפה' למלך..."

האיש העשיר לא חשב שהמלך רוצה סיר ישן ומכוער³. הוא רק צחק לאיש העני, אבל האיש העני חשב וחשב ובסוף אמר: "זה רעיון מצוין".

שלח העני את הסיר למלך שגר בארמון⁵ גדול בעיר רחוקה.

ראה המלך את המתנה וחשב: "מתנה ממקום רחוק מאוד היא מתנה יקרה מאוד. בטח הסיר עתיק ויקר".

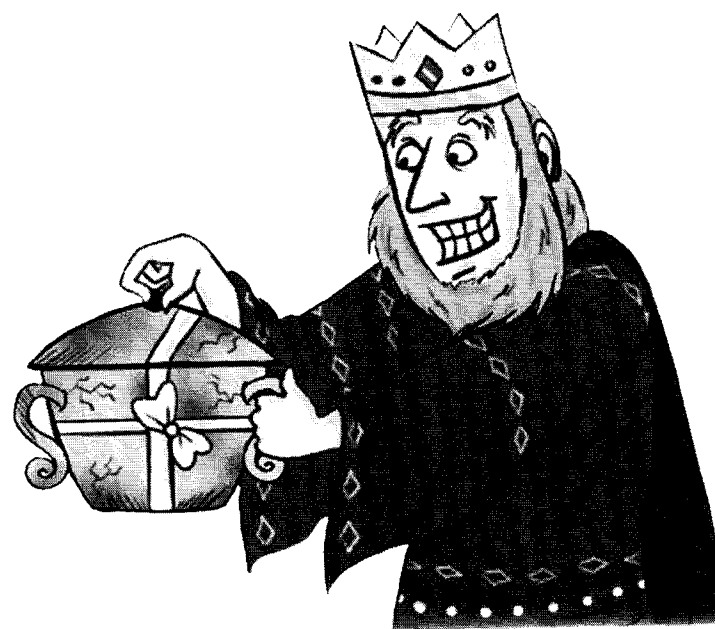
שלח המלך מכתב תודה לאיש העני וגם שק עם הרבה כסף וזהב.

כאשר ראה האיש העשיר את המתנות של המלך, הוא חשב:

"האיש העני שלח למלך מתנה פשוטה ולא יפה, וקיבל שק עם הרבה כסף וזהב. אני יכול לשלוח למלך מתנה יקרה, ולקבל הרבה שקים עם הרבה כסף והרבה זהב".

מכר האיש העשיר את הבית שלו, וקנה כיסא זהב עם אבנים טובות⁶. הוא נסע לעיר הרחוקה לתת את הכיסא למלך. כאשר ראה המלך את המתנה היפה והיקרה, הוא אמר:

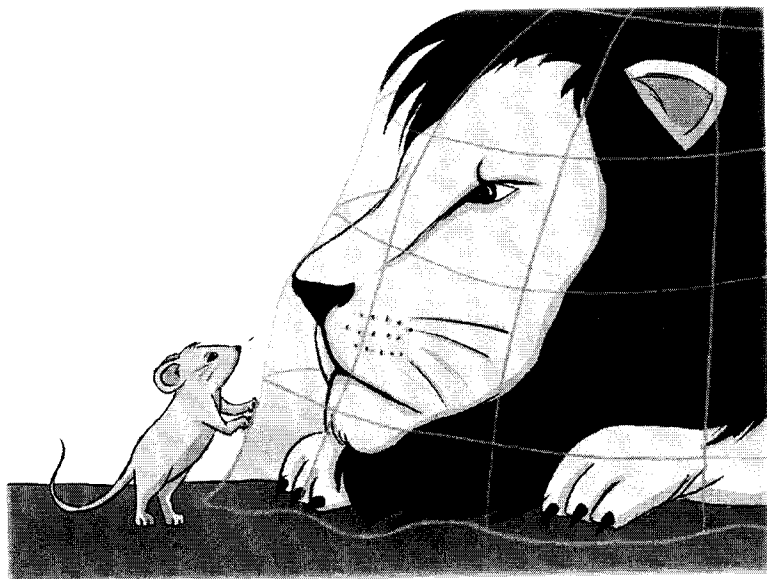
"האיש הזה עשיר מאוד. יש לו הרבה זהב ואבנים יקרות. הוא לא צריך כסף ולא זהב. מה אני יכול לתת לו? איך אני יכול לשלם לו על המתנה היפה שלו? אני יכול לתת לו מתנה יקרה אחרת".

המתנה

בארץ רחוקה גר איש עני מאוד על יד איש עשיר. העני אהב לאכול אורז¹, אבל האורז במסעדה יקר מאוד. הלך האיש העני לשוק וקנה סיר² ישן. כל יום הוא בישל בסיר אורז עם ירקות. לפעמים הוא בישל אורז עם פירות.

יום אחד בא האיש העשיר לבקר את האיש העני. העשיר לא אהב את הסיר ואמר לעני: "איפה קונים

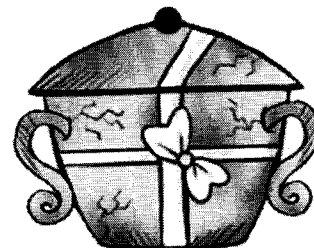

האריה והעכבר

האריה, מלך החיות, נח ליד עץ ביער. כאשר מלך החיות נח, כל החיות ביער נחות. החיות לא מדברות, לא רצות ולא שרות. רק עכבר קטן רץ מעץ לעץ, ממקום למקום. הוא לא שם לב¹ ועלה על הרגל² של מלך החיות. פתח³ האריה עיניים גדולות, שלח יד ו... תפס את העכבר הקטן.

"אני מצטער... סליחה..." אמר העכבר לאריה, "אני רוצה הביתה... אולי אתה יכול לשחרר⁴ אותי?"

לקח המלך את הסיר של האיש העני ושלח אותו
לאיש העשיר.
(סיפור עם)

1	אורז - rice
2	סיר - pot
3	מכוער - ugly
4	רעיון - idea
5	ארמון - palace
6	אבנים טובות (אבן טובה) - precious stones

"סליחה, עכבר קטן, אני מצטער. עכשיו אני יודע
שגם עכבר קטן יכול לעזור לאריה חזק".
(סיפור עם)

- 1 שם לב, לשים לב - pay attention
- 2 רגל - leg
- 3 פתח, לפתוח - open
- 4 לשחרר, משחרר - release
- 5 ציידים (צייד) - hunter
- 6 גן חיות - zoo
- 7 רשת - net

"הביתה?! עכבר טיפש!" אמר האריה.
"אני אולי עכבר קטן וטיפש, אבל אני יכול לעשות
גם דברים גדולים. אני יכול לעזור גם לך, מלך
החיות".

שמע האריה את העכבר ולא ידע מה לעשות: לצחוק
או לכעוס.

אמר האריה לעכבר:

"אתה חושב שאתה, עכבר קטן וטיפש, יכול
לעזור לאריה גדול וחזק?! איך אתה יכול לעזור
לי?!"

אמר העכבר לאריה:

"כן, אני יודע שאני קטן, אני יודע שאני טיפש, אבל
יום אחד... מי יודע... גם עכבר קטן וטיפש יכול
לעזור לאריה גדול וחזק".

שוב צחק האריה, אבל הוא לא היה רעב, ולא רצה
לאכול. פתח האריה את היד והעכבר ברח.

יום אחד באו ציידים⁵ ליער לחפש אריה לגן החיות⁶.
הם שמו רשת⁷ ביער והלכו לנוח. האריה הגדול
והחכם לא שם לב ונפל לרשת. לא ידע האריה מה
לעשות. פתאום בא העכבר ואמר לאריה:

"אתה לא צריך לדאוג, אני יכול לשחרר אותך".
התחיל העכבר לאכול את הרשת לאט לאט. אחרי
הרבה זמן קם האריה ואמר לעכבר:

"הקרובים שלי באים לבקר אותי רק בגלל⁶ הכסף שלי".

כאשר באו הקרובים שוב לבקר אותו, הוא שם על השולחן קופסה עם הרבה מטבעות, ולא אמר מילה. שאלו אותו הקרובים: "למה אתה שותק?⁷ למה אתה לא מדבר?"

אמר להם האיש: "אתם לא באתם לבקר אותי, אתם לא באתם לשאול מה שלומי. אתם לא באמת דואגים לי. אתם באתם לבקר את הכסף שלי. הכסף שלי בקופסה. אתם יכולים לדבר עם הקופסה ולשאול אותה איך היא מרגישה⁸".
(לפי אברהם כהן, "הבנתי", הוצאת רכס)

קופסתי הכסף

פעם אחת היה איש עני שלא הייתה לו עבודה, ולא היה לו כסף לקנות אוכל למשפחה שלו. כל הקרובים² שלו לא רצו לדבר איתו, ואף פעם לא באו לבקר³ אותו. האיש העני היה עצוב מאוד, אבל לא אמר להם שום דבר.

יום אחד הוא מצא עבודה. הוא עבד קשה מאוד ואסף מטבע למטבע⁴. לאט לאט הוא התעשר⁵.

כאשר שמעו הקרובים שלו שהוא התעשר, הם באו לבקר אותו יום יום. כעס האיש וחשב:

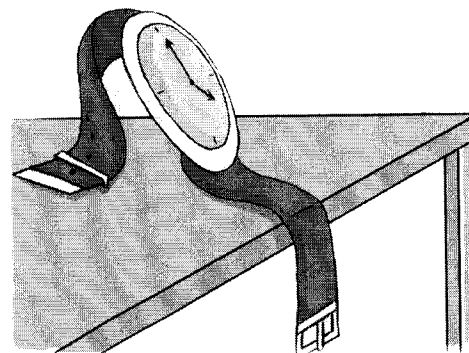

- 1 קופסה - box
- 2 קרובים (קרוב) - relatives
- 3 לבקר, מבקר - visit
- 4 אסף מטבע למטבע - saved his coins one by one
- 5 אסף, לאסוף - collect, מטבע - coin
- 6 התעשר, להתעשר - become rich
- 7 בגלל - because of
- 7 שותק, לשתוק - be silent
- 8 מרגישה, להרגיש - feel

"תגידו לחבר שלי שאני לא בבית".
חזר האיש העני הביתה עצוב מאוד, ואמר לאשתו:
"החבר שלי לא היה בבית".
אחרי שלושה ימים באה אישה צעירה לבית של העני:
"סליחה, אולי אתה יכול לתת לי מטבע אחד? אין
לי מה לאכול, לילדים שלי אין מה ללבוש, בבית
אין לי שום דבר. אני יכולה לתת לך את השרשרת¹
שלי".

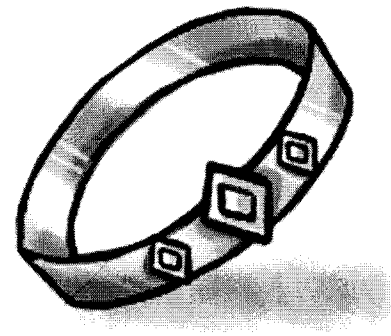
לעני היו רק כמה מטבעות. הוא נתן לאישה מטבע
אחד ולקח את השרשרת.
אחרי כמה ימים שוב באה האישה לאיש העני ואמרה
לו:
"אולי אתה יכול לתת לי עוד מטבע? לילדים שלי
אין אוכל, אין בגדים, אני ענייה מאוד. אני יכולה
לתת לך את הטבעת² שלי".
לא ידע העני מה לעשות. גם הוא היה עני. בסוף הוא
נתן לאישה עוד מטבע, ולקח את הטבעת.
אחרי שבועיים בא בחור צעיר ואמר לאיש העני:
"סליחה, אני רעב מאוד. אין לי כסף לקנות אוכל,

שני חברים טובים

בארץ רחוקה היו שני חברים טובים – אחד עשיר
שגר בבית גדול ויפה, והשני איש עני מאוד שגר
בבית קטן ופשוט. לעני היה מעט מאוד כסף.
"אולי אתה יכול לבקש קצת כסף מהחבר שלך?"
שאלה האישה של האיש העני.
"מה פתאום?! ענה האיש העני. "יש לנו קצת כסף
בשביל אוכל. יותר מזה אנחנו לא צריכים".
"אבל לילדים אין מה ללבוש", אמרה אשתו¹, "וחוץ
מזה² אנחנו צריכים לתקן³ את הגג⁴".
הלך העני לחבר שלו לבקש עזרה. כאשר ראה
האיש העשיר את החבר שלו דרך⁵ החלון, הוא אמר
לשומרים⁶ שלו:

אבל יש לי שעון. אני צריך רק כמה מטבעות כדי לקנות אוכל. בבקשה, רק כמה מטבעות..."

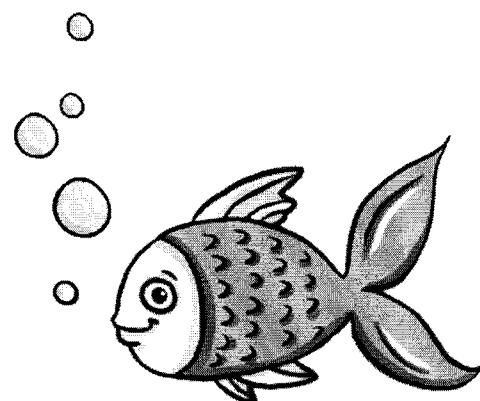
שוב לא ידע העני מה לעשות. גם הוא היה איש עני מאוד, וגם הוא דאג לילדים שלו. בסוף הוא נתן לבחור את המטבעות האחרונים שלו ולקח את השעון.

כך היו לעני שעון, טבעת ושרשרת, אבל לא היה לו כסף לקנות אוכל ובגדים לילדים שלו. אחרי כמה ימים הלך האיש העני לשוק ומכר את השרשרת, את הטבעת ואת השעון, וקיבל הרבה מאוד כסף. בכסף הוא קנה בגדים. את הבגדים הוא מכר לאנשים, וקנה אוכל לילדים שלו וגם עוד בגדים, ואת הבגדים האלה הוא מכר לאנשים אחרים. בסוף השנה היה האיש העני איש עשיר מאוד. יום אחד בא האיש העשיר לבקר את החבר ה"עני" שלו.

"שלום חבר", אמר האיש העשיר לחבר העני שלו, "מה שלומך?"
 "עכשיו אתה בא?! כל השנה לא באת לבקר אותי..."
 אמר ה"עני" לחבר העשיר שלו.
 באותו רגע נכנסו לחדר אישה ובחור צעיר.
 "אני מכיר את האנשים האלה", אמר האיש ה"עני".
 אז הבין¹⁰ האיש העני מי שלח את שני האנשים האלה.
 (סיפור עם)

- 1 אשתו - האישה שלו - his wife
- 2 חוץ מזה - besides
- 3 לתקן, מתקן - repair
- 4 גג - roof
- 5 דרך - through
- 6 שומרים (שומר) - guards
- 7 שרשרת - necklace (chain)
- 8 טבעת - ring
- 9 כדי - in order to
- 10 הבין, להבין - understand

הדייג ודג הזהב

בכפר אחד ליד הים גרו זקן וזקנה בבית קטן ופשוט. הוא דג דגים בים, והיא בישלה את הדגים. ככה הם חיו הרבה שנים.

יום אחד בא הזקן לים לדוג דגים. עברה שעה, עברו שעותיים, שלוש שעות ואין דגים.

רצה הזקן לחזור הביתה, אבל לחזור בלי דגים! פתאום הוא תפס דג ברשת, דג זהב. רצה הזקן לקחת את הדג, אבל אז הוא שמע:

"דייג זקן ונחמד, אני רק דג קטן, אבל כוח יש לי בלי סוף!"

הדייג לא האמין: "דג מדבר? זה לא יכול להיות!" המשיך הדייג ללכת, ואז הוא שוב שמע:

"דייג זקן ונחמד, אני רק דג קטן, תן לי חופש³

בבקשה, אני יכול לתת לך כל מה שאתה רוצה..." חשב הדייג הזקן, חשב וחשב, ובסוף זרק את הדג לים. בבית סיפר הזקן את הסיפור לאשתו הזקנה.

"טיפש", אמרה לו האישה, "אתה צריך לחזור לדג ולבקש בית, בית חדש, גדול ויפה".

חזר הזקן לים לחפש את דג הזהב.

"דג, דג זהב, אתה שומע? הבית שלי קטן ולא יפה. אשתי מבקשת בית חדש, עם גג אדום, שלושה חדרים, שירותים ומטבח".

ענה דג הזהב לזקן: "אין בעיה, דייג זקן, ליד הים עומד בית חדש עם גג אדום.

שלום, שלום, להתראות".

חזר הדייג הביתה, וראה ליד הים בית גדול חדש ויפה, עם גג אדום, שער⁵ וגינה, אבל ליד הבית עומדת אשתו, כועסת ובוכה: "אני לא רוצה בית פשוט עם גג אדום, אני רוצה ארמון, כמו של מלך חשוב! לך לדג ותגיד לו את זה!"

חזר הדייג לים וקרא:

"דג, דג זהב, אתה שומע? אשתי לא רוצה בית קטן, היא לא רוצה שלושה חדרים, שירותים, מטבח וסלון – היא רוצה רק ארמון. מה עושים, דג קטן?"

ענה דג הזהב לזקן:

"אין בעיה, דייג זקן, ליד הים עומד ארמון. שלום, שלום ולהתראות".

בסוף חזר הדייג הביתה. ומה הוא ראה? הוא ראה את
 הבית הישן שלו, בלי גג אדום, בלי שער או גינה,
 והאישה בוכה על יד הדלת.
 נכנס הדייג הביתה, ועכשיו הוא מרגיש כמו מלך.
 (לפי האחים גרים)

- 1 חיו, לחיות – lived
- 2 עברה, לעבור – passed
- 3 חופש – freedom
- 4 זרק, לזרוק – throw
- 5 שער – gate
- 6 בעלה (הבעל שלה) – her husband
- 7 מלכה – queen
- 8 צעק, לצעוק – shout

חזר הדייג הביתה וראה ארמון גדול במקום הבית.
 בארמון יש הרבה זהב וכסף, והאישה יושבת על
 כיסא המלך, וכל הזמן חושבת מה לבקש עוד פעם
 מהדג. לא מספיק ארמון או בית עם גג, צריך עוד
 משהו, משהו מיוחד.

"לך מיד לדג ותגיד לו", אמרה האישה לבִּעְלָהּ,
 "להיות מַלְכָּת הַיָּם אני רוצה!"
 חזר הדייג לים וקרא:

"דג, דג זהב, אתה שומע? להיות מלכת הים אשתי
 רוצה, מה אתה אומר על זה? מה?"

שמע הדג, חשב וחשב, ואחרי רגע חזר לים. והדייג
 – שעה ארוכה עמד ליד הים וקרא:

"דג, דג זהב, אתה שומע?" הוא קרא וצָעַק,⁸ אבל הדג לא
 ענה.

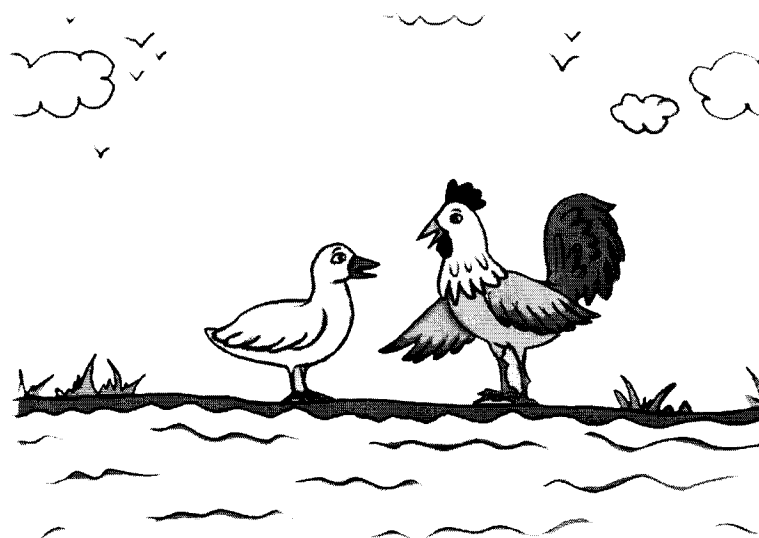
אמר התרנגול: "אני יכול לעוף, יש לי כנפיים יפות וחזקות. הנה עכשיו אני עף..."
 התחיל התרנגול לעוף מֵעַל לנהר. הסתכל הברווז בתרנגול ואמר: "באמת יש לתרנגול כנפיים יפות וחזקות..."

אבל פתאום נפל התרנגול למים.
 "אוי, ברווז, אני צריך עזרה! אולי אתה יכול לעזור לי... מהר, מהר... אני לא יודע לשחות", אני טֹבֵעַ!"

נכנס הברווז למים ועזר לתרנגול.
 "חבר תרנגול", אמר הברווז לתרנגול, "יש לך כנפיים יפות, אבל אתה לא יודע לעוף. יש לך רגליים יפות, אבל אתה לא יודע לשחות..."

- 1 ברווז - duck
- 2 כנפיים (כנף) - wings
- 3 דקות (דק) - slim
- 4 ענפים (ענף) - branches
- 5 מֵעַל - above
- 6 לשחות, שוחה - swim
- 7 טובע, לטבוע - drown

אגדה סינית

יום אחד תרנגול וברווז¹ טיילו יחד ליד הנהר. הסתכל התרנגול בברווז ואמר:

"אני תרנגול, אני יפה! יש לי כנפיים² יפות ורגליים דקות³ ויפות! אני גם הולך יפה! ואתה... אתה ברווז מכוער. הרגליים שלך כמו ענפים⁴ של עץ ואתה לא הולך יפה. אני יפה, ואתה לא!" ענה הברווז לתרנגול:

"אתה באמת יפה מאוד. יש לך כנפיים יפות, ואתה יכול לעוף למעלה בשמים".

"שום דבר", ענה הרשלה, "פתאום חשבתי על האח שלי. הוא טבע בנהר".

החבר של הרשלה היה בטוח¹ שהחרדל טעים, וגם הוא לקח כף מהחרדל ואכל, ואז גם הוא התחיל "לבכות".

"למה גם אתה בוכה?" שאל האיש העשיר את החבר של הרשלה.

"אני בוכה כי הרשלה לא טבע יחד עם האח שלו...", ענה החבר.

(סיפור עם)

- 1 חרדל – mustard
- 2 כפית – teaspoon
- 3 מאכל – food
- 4 לכן – therefore
- 5 קמצנים (קמצן) – stingy, miserly
- 6 כף – spoonful
- 7 חריף – peppery
- 8 קרה, לקרות – happen
- 9 בטוח – sure, certain

החרדל

איש עשיר מאוד הזמין את הרשלה ואת החבר שלו לארוחת ערב. על השולחן הייתה צלחת קטנה, ובצלחת היה חרדל. לקח האיש העשיר בכפית² קצת מהחרדל, שם אותו על הלחם ואכל. חשב הרשלה: "אני לא מכיר את המאכל³ הזה. האיש העשיר אכל מעט מאוד. זה בטח מאכל יקר מאוד, ולכן⁴ הוא לא אכל הרבה. אנשים עשירים הם קמצנים⁵".

לקח הרשלה כף⁶ מהחרדל ואכל...
החרדל היה חריף⁷ מאוד מאוד, ולכן הרשלה התחיל "לבכות".

"מה קרה⁸?" שאל האיש העשיר את הרשלה.

בדרך חזרה לארמון המלך ישב השר לנוח מתחת לעץ ונרדם. הוא ישן וחלם, ובחלום הוא ראה את חלקי הגוף⁶ שלו רבים זה עם זה: אמרו הרגליים: "אנחנו חשובות יותר – בלי רגליים האדם לא יכול ללכת".

אמרו העיניים: "אנחנו חשובות יותר – בלי עיניים האדם לא יכול לראות את הדרך".

אמר הלב: "אני חשוב יותר – אני אומר לאנשים איך להתנהג"⁸.

אמרה הלשון⁹: "אני חשובה יותר כי אני מדברת. בלי לדבר אתם לא יכולים לעשות שום דבר".

צחקו חלקי הגוף. אמרה הלשון: "אתם לא מאמינים לי? אתם רוצים לראות?"

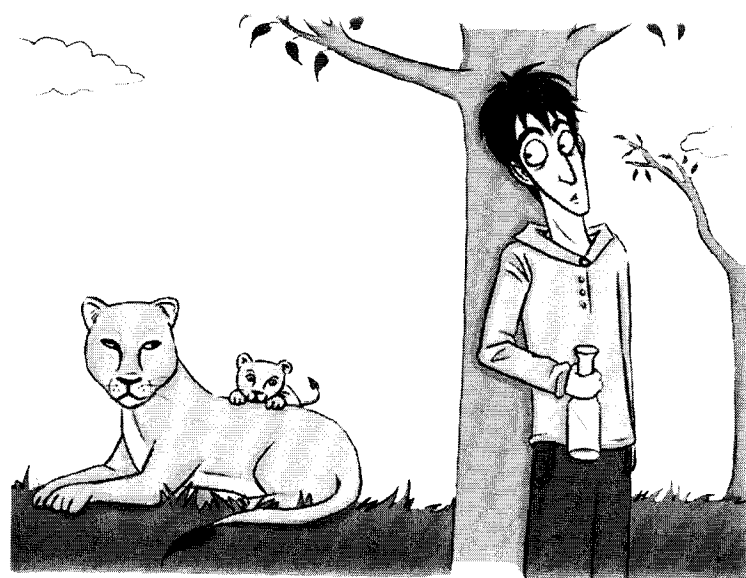
באותו רגע התעורר¹⁰ השר. הוא קם, הלך אל המלך ואמר: "הנה חלב כלבה. אתה יכול לשתות אותו ולהיות בריא".

"חלב כלבה?! אני לא ביקשתי חלב כלבה, ביקשתי חלב לביאה!" כעס המלך ורצה להרוג¹¹ את השר.

אמרו חלקי הגוף: "אוי ואבוי, מה עשתה הלשון! אנחנו לא רוצים למות... מה אנחנו יכולים לעשות?"

הלכה הלשון למלך ואמרה: "סליחה, אדוני המלך. החלב הזה הוא חלב של לביאה ולא חלב של כלבה. אתה יכול לשתות אותו ולהיות בריא".

שתה המלך את החלב והרגיש טוב. הוא שמח מאוד, ונתן לשר מתנות רבות.

מי חשוב יותר?

מלך אחד היה חולה מאוד. אמרו לו הרופאים: "אתה צריך לשתות חלב של לביאה¹".

שאל המלך: "מי יכול להביא² לי חלב של לביאה?" אמר אחד השוורים³: "אני יכול להביא לך חלב של לביאה, אבל אני מבקש עשר עזים⁴". נתן המלך לשר עשר עזים והשר הלך לחפש לביאה. נכנס השר ליער, חיפש וחיפש ובסוף ראה לביאה נותנת חלב לגורים⁵ הקטנים שלה.

כל יום נתן השר ללביאה עז אחת לארוחה. אחרי עשרה ימים היא הסכימה לתת לו חלב.

אז אמרו כל חלקי הגוף ללשון: "את החשובה מכולם".

(לפי "מוות וחיים ביד הלשון", מתוך: ספר האגדה)

שלמה המלך והדבורה

בארמון של שלמה המלך היה גן יפה עם עצים מיוחדים מכל העולם, ופרחים מכל הצבעים: צהובים, אדומים, כחולים, לבנים וסגולים. המלך אהב מאוד לטייל בגן הזה, לדבר עם החיות ולנוח מתחת לעצים.

יום אחד טייל המלך בגן וחשב על מלכת שבא מאתיופיה. המלכה – אישה יפה וחכמה מאוד – צריכה לבוא לבקר בארמון המלך. חשב המלך: "המלכה רוצה לראות את הארמון שלי וגם לשאול אותי שאלות קשות. היא רוצה לדעת אם אני באמת חכם מאוד כמו שאומרים אנשים".

- 1 לביאה – lioness
- 2 להביא, מביא – bring
- 3 שרים (שר) – government ministers
- 4 עזים (עז) – goats
- 5 גורים (גור) – cubs
- 6 חלקי גוף – parts of the body
- 7 אדם – man
- 8 להתנהג, מתנהג – behave
- 9 לשון – tongue
- 10 התעורר, להתעורר – wake up
- 11 להרוג, הורג – kill

באותו רגע התיישבה³ דבורה קטנה על האף של המלך ועקצה⁴ אותו.

כעס המלך מאוד ואמר לדבורה: "מה עשית?! למה עקצת אותי? עכשיו האף שלי כואב מאוד והוא גדול ואדום".

ענתה הדבורה: "סליחה, אני מצטערת, האף שלך יפה כמו פרח..."

רצה המלך להרוג את הדבורה, אבל היא אמרה לו: "בבקשה ... אולי יום אחד אני יכולה לעזור לך... נכון, אני קטנה מאוד ולא חשובה, אבל גם חיה קטנה ולא חשובה כמו דבורה יכולה לעזור".

צחק המלך ואמר: "איך דבורה קטנה כל כך יכולה לעזור למלך גדול וחכם?!"

בסוף החליט⁵ המלך לא להרוג את הדבורה. אחרי חודש באה מלכת שבא לבקר את המלך. היא שאלה את המלך הרבה שאלות, והוא ידע את כל התשובות. אמרה המלכה: "אתה באמת חכם מאוד. יש לי רק עוד שאלה אחת קטנה:

בחדר יש הרבה פרחים. פרחים אדומים, לבנים, צהובים, כחולים, סגולים ועוד ועוד. אבל רק פרח אחד הוא פרח אמת⁶. איזה פרח הוא הפרח האמתי?"

הסתכל המלך שלמה על כל הפרחים ולא ידע את התשובה. הוא לא ידע איזה פרח הוא הפרח האמתי.

כל הפרחים יפים ומיוחדים כמו הפרחים בגן שלו. הוא חשב וחשב ולא ידע מה להגיד. באותו רגע נכנסה לחדר הדבורה הקטנה. חוץ מהמלך אף אחד לא ראה אותה. התיישבה הדבורה הקטנה על הפרח האמתי, וכך ידע המלך את התשובה הנכונה.

אמרה מלכת שבא למלך: "אתה המלך הכי⁷ חכם בעולם!"
(לפי ח.ג. ביאליק)

1	דבורה - bee
2	מלכת שבא - Queen of Sheba
3	התיישבה, להתיישב - settle, land
4	עקצה, לעקוץ - sting
5	החליט, להחליט - decide
6	אמתי - real
7	הכי - the most

"אין לי זמן להסביר⁴ לך עכשיו. אתה יכול לטייל בארמון ולחזור בעוד שעתיים. הנה כפית עם שתי טיפות⁵ שמן⁶. כאשר אתה מטייל, אתה צריך לשמור⁷ על הטיפות בתוך הכפית".

טייל הצעיר בארמון, עלה וירד במדרגות⁸, נכנס לכל החדרים, אבל כל הזמן הסתכל על הכפית. הוא רצה לשמור על טיפות השמן. אחרי שעתיים חזר אל החכם.

"ראית את הספרייה שלי? ראית את הגנים היפים שלי? ואת הרהיטים⁹ בארמון ראית?" שאל החכם. "לא ראיתי", ענה הצעיר. "כל הזמן הסתכלתי על טיפות השמן בכפית".

"אתה צריך לטייל שוב בארמון", אמר האיש החכם, "ולראות את כל הדברים היפים".

שמח הצעיר וחזר לטייל בארמון. הפעם הוא ראה את התמונות על הקירות, את הגנים היפים, את ההרים ליד הארמון ואת הרהיטים העתיקים והמיוחדים.

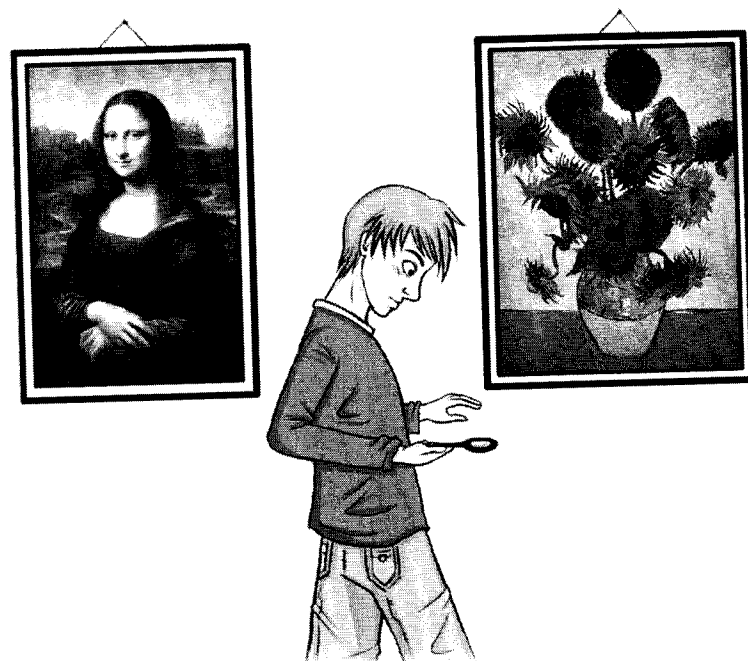
אחרי כמה שעות חזר שוב אל האיש החכם. שאל האיש החכם:

"ראית את הספרייה שלי? ראית את הגנים היפים שלי ואת הרהיטים המיוחדים בארמון?"

"ראיתי את הכול", אמר הצעיר. "ראיתי את הגנים, את התמונות, את הפרחים ואת הרהיטים. הכול כל כך יפה!"

"ואיפה טיפות השמן?" שאל החכם.

הסתכל הצעיר וראה שאין שמן בכפית.

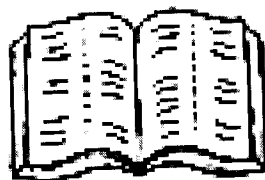
מה זה אושר?

איש אחד שלח את הבן הצעיר שלו ללמוד מה זה אושר. הלך הבן ארבעים יום וארבעים לילה. בסוף הוא הגיע לארמון יפה על ראש ההר. בארמון גר איש חכם. כאשר נכנס הצעיר אל הארמון, ראה שם הרבה אנשים. הם באו לשאול את האיש החכם שאלות על החיים.

חיכה² הצעיר הרבה זמן ובסוף הצליח³ לשאול את האיש החכם מה זה אושר. אמר לו האיש החכם:

מילון

(אנגלית, צרפתית, ספרדית, ערבית, רוסית, קוריאנית)

אמר החכם:

"עכשיו אני יכול להגיד לך מה זה אושר: אתה צריך לראות את כל הדברים היפים בעולם הזה, אבל אסור לך לשכוח אף פעם את שתי טיפות השמן!"
(לפי פאולו קואלו, "האלכימאי", הוצאת כתר, 1988)

- 1 אושר - happiness
- 2 חיכה, לחכות - wait
- 3 הצליח, להצליח - succeed
- 4 להסביר, מסביר - explain
- 5 טיפות (טיפה) - drops
- 6 שמן - oil
- 7 לשמור, שומר - keep, guard
- 8 מדרגות (מדרגה) - stairs
- 9 רהיטים (רהיט) - furniture